

א' אדר ב' ה'תשע"ט 8.3.19

מגזין מס' 518

ערב שבת פרשת פקודי

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייך כסנא

האומץ להתפכח

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

הצורך שלנו כבני אדם לקבל חום אמיתי מאחרים נעשה לגיטימי - אך ורק כשמתאמצים גם אנו מצידנו להעניק לזולת את אותו יחס לו אנו זקוקים.

אולם, אי אפשר להגיע לכך מבלי שנפרוץ את מעגל הצמאון (הילדותי והנואש הטבוע בנו) לאישור על עצם קיומנו מאחרים...

ואם כן, יש להפנים כי בכל פעם שמשליכים אנו חיינו מנגד בקבלת עול גמורה (אפילו 'משהו') על אמת זו בפועל - זוכים במקצת להשתחרר מאנוכיותנו המרוכזת בעצמה!!!...

ואף שמצד ההרגלים והמחסומים הנפשיים מצטיירת היציאה הזו ממציאותנו כקפיצה אל תוך 'חור שחור', וכמו מעשה של התאבדות... מכל מקום, באורח פלא, עם כל קפיצונת שכזו מגלים שוב ושוב כיצד דוקא בדרך זו מתפוגגים מאליהם הפחדים והחולשות, והיו כלא היו...

ומצטרפת כל קפיצה וקפיצה ל'מחסן קפיצות מצטבר', קדוש... שאינו אלא תהליך של בניית הכרת ערך עצמית אמיתית, שאינה תלויה באחרים, כי אם - אך ורק בצווים של עצם ההווה!!!...

לוח שיטורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

שימו לב! שיעור חדש בתל אביב, אחת לשבועיים, עם הרב יאיר כלב. החל מיום שלישי כ"ח אדר א' 5.3.19, בשעה 20:30. פרטים בעמ' 11.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

תענית אסתר

תענית אסתר היא לזכר תעניתם של היהודים בימי מרדכי ואסתר בערב פורים (כשנה לאחר שלושת ימי התענית הנזכרים במגילת אסתר). בעת צרה וצוקה, קודם שנקהלים בני ישראל לעמוד על נפשם לעשות מלחמה באויביהם, ראשית לכל קובעים הם יום תענית ותפילה להתחנן לה' שיפיל אויביהם לפניהם במלחמה.

תענית אסתר במקורות

תענית אסתר בי"ג באדר ערב חג הפורים נקבעה לכאורה לזכר דברי אסתר למרדכי (במגילת אסתר): "לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן, ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום, גם אני ונעורותי אצום כן". אלא ששלושת ימי התענית הללו אירעו בחודש ניסן, קודם שעמדה אסתר לבקש מאחשוורוש לבטל את גזירת המן. והיה זה כשנה לפני נס הפורים. על הפסוק במגילה "ויעבר מרדכי, ויעש ככל אשר ציותה עליו אסתר", מציינים חז"ל במסכת מגילה: "ויעבור מרדכי - שהעביר יום ראשון של פסח בתענית". וב'פרקי דרבי אליעזר' נאמר כי שלושת ימי התענית החלו בי"ג בניסן, והיום השלישי לתענית היה יום ראשון של חג הפסח.

אם כן, מדוע נקבעה תענית אסתר בימינו לערב פורים? התשובה לכך היא שהתענית שאנו מתענים כיום אינה לזכר שלושת ימי הצום האמורים, אלא לזכר תענית אחרת שהתענו היהודים באותם ימים בי"ג באדר. שכן על פי מנהג ישראל, כל אימת שנקהלו היהודים לעשות מלחמה באויביהם, היו מתענים ביום התקלה ומבקשים מה' שיפיל אויביהם לפניהם במלחמה. כך מצינו אף במשה רבנו, כשבא לעשות

מלחמה בעמלק, היה מתענה.

מטרת התענית, להראות שלא בכח יגבר אנוש ולא בגבורת מלחמתם, אלא במה שנושאים עיניהם בתפילה לשמים, ומן השמים מרחמים עליהם ונותנים בהם כח לנצח במלחמה. וכן ישראל שבאותו הדור (בימי מרדכי ואסתר) בשעה שנקהלו לשלוח יד במבקשי נפשם היו מתענים. ולזכר אותה תענית של יום היקהלם (תענית שאינה מוזכרת כלל במגילה), נקבעה תענית זו לדורות. זאת כדי לזכור תמיד שהבורא, יתברך שמו, רואה ושומע תפילת כל איש בעת צרתו, כאשר יתענה וישוב אל ה' בכל לבבו, כמו שעשה לאבותינו בימי מרדכי ואסתר, באותו יום שלושה עשר באדר: "אשר שיברו אויבי היהודים לשלוט בהם ולהשמידם, ונהפוך הוא - אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם. נקהלו היהודים בעריהם וגו'".

תענית אסתר - הלכה ומנהג

חולה (אפילו אין בו סכנה), מעוברת, מניקה, ויולדת (בחודש הראשון לאחר הלידה) - פטורים מן תענית. מי שלא ישן, מותר לו לאכול עד שיעלה עמוד השחר. השוכב לישון ובדעתו להשכים לאכול או לשתות, יתנה בפירוש לפני השינה שיוכל לאכול או לשתות. ואם רגיל לשתות בקומו, אין צריך להתנות לשתיה.

מישראל ידע אשר הוא כשלעצמו אינו אלא 'מחצית', ורק בהתאחדותו עם יהודי נוסף (שאר עם ישראל) נעשים הם דבר שלם. ועוד, מוסיף ה'אלשיך הקדוש', כל השתדלות מצד היהודים בענין 'אחדות ישראל' מפריכה בפועל את טענת המן שעם ישראל "מפורד".

ובפנימיות הענינים, מוסיפה תורת החסידות, מצות נתינת מחצית השקל (מחצית דוקא) מרמזת אשר אל לו לאדם לומר "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה". היהודי והקב"ה הינם שני חצאי צורה המשלימים, כביכול, זה את זה. יש לזכור תמיד כי גם כאשר מממש האדם יכולותיו במלואם ועד שמגיע להישגים גדולים ונעלים, הרי זה רק בבחינת מחצית. משום שכישרונותיו (ואפילו נתינת הכח לממשם) אינם שלו כי אם ניתנו לו במתנה מלמעלה.

כיון שבפרשת 'מחצית השקל' חוזרת התורה ומזכירה את המילה "תרומה" שלוש פעמים, על כן נוהגים ישראל לתת לתרומה שלוש מטבעות

של חצי שקל. את מנהג 'מחצית השקל' מקיימים הבוגרים על ידי נתינת שלוש מטבעות של "מחצית" מן המטבע הקבוע באותו מקום ובאותו זמן (בארץ ישראל שלושה חצאי ש"ח); כמו כן נוהגים שאב המשפחה נותן עבור עצמו, עבור אשתו ועבור כל אחד מילדיו.

אמנם מצוה מן המובחר לחנך גם את הילדים הקטנים לתת ג' מחצית השקל מכספם, באופן שההורים מסייעים לילדיהם שיוכלו לתת משלהם מתוך הרחבה, כך שלא יחסר להם מאומה.

בתפילת העמידה (תפילת 'שמונה עשרה') בשחרית ובמנחה, מוסיף שליח הציבור את נוסח 'עננו' לפני ברכת 'רפאנו', והיחיד מוסיף נוסח זה בתפילת הלחש במנחה בברכת שומע תפילה. סיום הצום ב'צאת הכוכבים'.

מחצית השקל – בזמן שבית המקדש היה קיים, מדי שנה ושנה, היה מחוייב כל איש ישראל מבין עשרים שנה ומעלה, לתת 'מחצית השקל' לשם "בדק הבית" (הוצאות התחזוקה, התיקון והשיפוץ של בית המקדש) ולשם קניית 'קרבנות הציבור' המוקרבים בבית המקדש מדי יום ביומו.

ומאז, זכר ל'מחצית השקל', נוהגים ישראל מדי שנה בשנה להרבות בנתינת צדקה בערב פורים (בשעת המנחה של תענית אסתר, שהיא 'עת רצון') כדי לכפר על נפשו של אדם כמאמר חז"ל "צדקה תציל ממוות". זאת כנגד עשרת אלפים כיכר כסף שאמר המן לשקול ולהביא לגנזי המלך. כמובא בגמרא, שהמן הציע

לאחשוורוש כי ישקול בידיו עשרת אלפים ככר כסף בעבור הסכמתו להרוג ולאבד את עם ישראל, וכמאמר חז"ל "שמעתי שעשרה אלפי ככר כסף עולין חצי שקל לכל אחד מישראל, שהיו שש מאות אלף כשיצאו ממצרים, ואמר (המן הרשע) שיתן לאחשוורוש כל פדיונם".

ומבאר ה'אלשיך הקדוש' (ממפרשי התורה ופוסק הלכה שחי בימי האריז"ל, המאה ה-16 למנינם) – חייבה תורה לתת מחצית השקל כדי שכל אחד ואחד

הסיפור השבועי

הרב ניצח

והנה קרבו ובאו ימי הפורים. נדברו ביניהם התושבים, כי זו הזדמנות מצויינת להעמיד את בית רבם על הרגליים. בליל פורים החל לשטוף את ביתו של המרא דאתרא זרם של משלוחי מנות גדולים ועמוסים לעייפה בכל טוב. זרם המשלוחים גבר והלך למחרת היום.

בבוקר שב רבי משה מבית הכנסת, מתפילת שחרית ומקריאת המגילה, והבחין בנעשה. המטבח וחדר הכניסה לבית היו מלאים דברי מאפה, יינות, מוצרי יסוד למיניהם ואף כלי בית ושאר מתנות. לנוכח השפע העצום הזה נחמץ לבו של הרב.

למנוע מתושבי עירו לשלוח לו משלוחי מנות – לא רצה. גם לו רצה, ספק רב אם היה הדבר עולה בידו, מבחינה מעשית. מה עשה? שלח כמה שליחים לאסוף אל ביתו את כל בחורי הישיבה והפרושים, את היתומים, האלמנות ושאר העניים – לסעודת פורים משותפת.

חיש מהר פשטה השמועה בכל העיר כולה, ולעת צהריים נאספו בבית רבי משה כל דצריך וכל דכפין. הורה הרב לרעייתו ולילדיו להגיש לשולחנות מכל השפע הרב ששלחו לו בני עירו. שמחת הפורים בבית הרב הרקיעה שחקים. עניי וילנה ומסכניה חשו לפתע כבנים מיוחסים. אכלו ושתו ושרו, וביני לביני נשא הרב דברי תורה מענייני היום.

בעיצומה של הסעודה והשמחה קרא הרב לאנשיו והטיל עליהם שליחות נוספת: הפעם ציווה עליהם להזמין לביתו את כל נכבדי העיר.

לא חלפה שעה ארוכה וסביב שולחנו של הרב הסבו כל נכבדי הקהל וחשובי וילנה. כתף על כתף ישבו העשירים עם העניים, ראשי הקהל עם החלכאים והנדכאים. ציווה

רבה של וילנה, הגאון רבי משה קרמר, סירב כל ימי כהונתו לקבל תמיכה מידי הקהילה. חומרה יתרה החמיר על עצמו בקיום ציווי חז"ל שלא לעשות את התורה קרדום לחפור בו.

ואולם יהודי וילנה התקשו להשלים עם העובדה שרבים הנערץ חי חיי דוחק. מה עשו? רעייתו של הרב החזיקה לפרנסת המשפחה חנות מוצרי מזון. נמנו וגמרו ביניהם תושבי וילנה לרכז את קניותיהם בחנות זו, וכך לפרנס את רבם ובני ביתו בכבוד.

זמן מה התנהלו העניינים כמתוכנן, עד שיום אחד נודע הדבר לרב העיר, והוא החליט לשים לזה סוף. "יש בעיר חנוונים נוספים, ואיך נוכל לתת את ידנו לקיפוח פרנסתם", קבל באוזני רעייתו הרבנית.

מאותו יום והלאה אסר רבי משה על רעייתו לפתוח את החנות בשעות הפתיחה הרגילות והמקובלות, כפי שנהגה עד אז, אלא רק כמה שעות בלבד, ובמידה הדרושה למחייתם. "ברגע שמצטבר בקופה סכום כסף שיש בו כדי לקיים את ביתנו ולזון את משפחתנו, עלייך לסגור את החנות תיכף ומיד", פסק.

מקורבי הרב ניסו לשנות את דעתו. הלמדנים שבהם התאמצו להוכיח לו מן התלמוד ומההלכה הפסוקה כי אין כל איסור על היחיד להעדיף חנות מסויימת מרעותה, ובמיוחד כשמדובר בחנות של תלמיד חכם ורב, אשר הציבור מצווה לדאוג לו. אולם רבי משה לא השתכנע מטיעוניהם ודבק בעמדתו.

צער רב נצטערו יהודי וילנה על כי רבם חי חיי דחקות. הם אף חששו כי ביום הדין ייתבעו על כך. אולם לא היתה בידם כל דרך לפעול שלא לרצון רבם.

הקהל הנרגש הנהן בהסכמה ורבי משה המשיך בדבריו: "ימי חג הפסח ממשמשים ובאים והצרכים של כל משפחה מרובים הם. פונה אני אליכם, עשירי וילנה, בשעה זו של פתיחת הלב – עשו כל שביכולתכם כדי שהשנה לא יחסר מאומה בשום בית בעיר. הרימו תרומותיכם ביד נדיבה ועשו עצמכם כלים להשראת ברכת ה' יתברך".

נענו עשירי וילנה לפניית רבם, ובתוך דקות אחדות נאסף על השולחן סכום כסף נכבד ביותר. באותה שנה לא היה אדם בוילנה שלא סופקו לו כל צרכיו וצורכי ביתו ביד רחבה.

זה כוחן של שמחה ואחדות וכוחו של רב ששימש דוגמה ומופת לצניעות ולהסתפקות במועט.

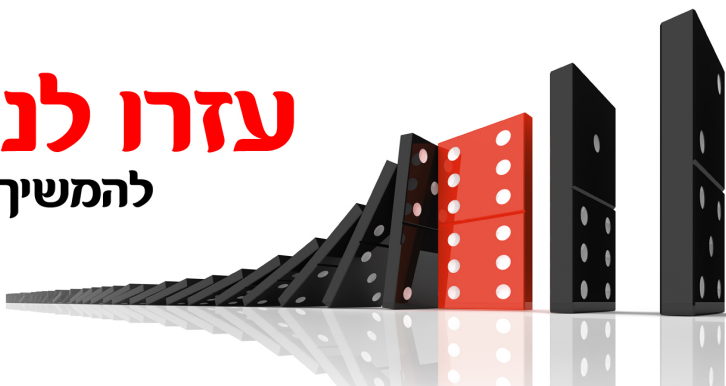
(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

הרב להעמיד על השולחן את כל בקבוקי היין והיי"ש שהצטברו בבית, ומתוך השתייה והעליזות נתהוותה לה אווירה מיוחדת במינה של טשטוש המעמדות ושל אחוות לבבות אמיתית.

כטוב לב כולם ביין ובשמחה ובדברי התורה, הסה רבי משה את הקהל וביקש לשאת דברים קצרים. המסובים השתתקו באחת, מביטים בהערצה ובחיבה עמוקה ברבם, מייחלים למוצא פיו.

"אחיי ורעיי האהובים", פתח רבה של וילנה. "הנה כי כן, כולנו בני איש אחד נחנו. תחושת האחדות השוררת כאן מבטאת את האמת כמות שהיא, לא רק בפורים אלא בכל השנה כולה. אולי בימים רגילים נחבאת היא, אבל עתה, כשנכנס יין, יצא הסוד ונתגלה לעין כול. מבקש אני מכם בכל לשון של בקשה להמשיך באחדות מופלאה זו גם למחרת הפורים".

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת פקודי

וכאן שוב מפרטת התורה את אופן ייצור בגדי הכהונה, כמפורט בפרשת תצוה (לאו דוקא לפי אותו סדר בכתובים):

האפוד: כמין סינר שלובש הכהן מאחוריו, מגובה החזה ועד לעקבי רגליו. מחלקו העליון של האפוד יוצאים שני זוגות רצועות. זוג אחד מקיף את גופו של הכהן ונחגר מלפניו, וזוג שני, עשוי כמין כתפיות העוברות מעל צווארו. על כתפיות אלו מעל גובה החזה מוצמדים שני אבני השוהם, עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל – ששה שמות על כל אבן.

החושן: על גבי בד ארוג מחמשה מיני חוטים, משובצות שניים עשר אבנים יקרות, עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל – שבט לכל אבן. בנוסף, חרוטות על האבנים אותיות היוצרות יחדיו את המילים – "אברהם, יצחק, יעקב, שבטי ישראל". את החושן נושא הכהן הגדול על חזהו מעל האפוד. הוא תלוי באמצעות שתי שרשראות זהב קצרות המשתלשלות מן האפוד ונאחזות בשתי טבעות זהב המחוברות בחלקו העליון של החושן. מתחת לאבני החושן, בחלק מקופל של האריג, משולבות שתי טבעות, אחת בכל צד, לתוכן תחובים פתילי תכלת לצורך חגירת החושן אל גופו של הכהן, להבטיח שלא יתנדנד בזמן הליכתו. בין קפלי אריג החושן תפור קלף עליו כתוב שם ה' המפורש. החושן משמש לכהן הגדול "אורים ותומים", אליו הוא מפנה את השאלות המהותיות שהוא נשאל בענינים הקשורים לצרכי ציבור. עם הצגת השאלות מבהיקות כנגדו אותיות החושן ומגלות את התשובה השמימית.

מניין התרומות וחלוקתן למלאכות המשכן

פרשת פקודי המסיימת את ספר שמות, מסכמת את פרשותיו האחרונות של הספר העוסקות במלאכת המשכן. משה רבנו, איתמר בן אהרן הכהן ובצלאל ואהליאב מונים את תרומות בני ישראל, מסכמים אותן ומחלקים ייעודן למלאכות השונות.

אופני השימוש בזהב, בכסף ובנחושת

התורה מסכמת את כמות הזהב שנאספה מתרומות בני ישראל (אך אין היא מפרטת, בהקשר זה, כי הזהב שימש בעיקר לעשיית המנורה וציפויי הארון, המזבח הפנימי והשולחן).

את תרומות הכסף הגולמי, מחלקת התורה על פי תכליתם: אדני המשכן ואדני הפרוכת, ווי העמודים, ציפוי ראשיהם וחיטויקהם.

גם בנוגע לתרומת הנחושת מפרטת התורה את שימושיה: ליציקת אדני פתח אוהל מועד, לריקוע מזבח החיצון ולייצור כליו, לאדני קלעי החצר, לאדני שער החצר, וכן ליתדות המשכן ויתדות החצר (המשמשות לקשירת היריעות).

כיסויי כלי המשכן ובגדי הכהנים

את תרומות הצמר והחוטים מייעדת התורה לטווית כיסויי כלי המשכן (כיסויים אלה משמשים לכיסויי כלי המשכן כל אימת שהמשכן מפורק). כמו כן משמשים בדי התכלת, הארגמן ותולעת השני לייצור בגדי השרד של הכהן הגדול ושל יתר הכהנים.

משה, שבע רצון מאיכות המלאכה הדרה והתאמתה לכל ציוויי ה', מברך את כל העוסקים במלאכת הקודש – "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". הוא מברכם בנוסח המופיע מאוחר יותר בספר התהילים (מזמור צ') "ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו וגו'".

הציווי להקים המשכן, מיקום כליו והלבשת הכהנים ומשיחתם

באחד לחודש הראשון, הלא הוא ראש חודש ניסן, מצוה ה' את משה להקים את המשכן. וכאן מפרטת התורה את ציווי הקב"ה: בנוגע למיקומם של כל כלי המקדש, כל כלי במקומו; בנוגע למשיחת הכלים בשמן המשחה; בנוגע להלבשת כהנים בבגדי כהונתם ומשיחתם בשמן המשחה לכהונת עולם במקדש.

הקמת המשכן בפועל והשראת השכינה עליו

בו ביום (כמעט שנה לאחר צאת בני ישראל בט"ו בניסן מארץ מצרים) מקים משה רבנו בראש חודש ניסן את המשכן ומציב בתוכו את כל כליו במקומם המיועד.

מיד עם סיום הקמת המשכן שורה עליו השכינה ומתקיים ייעודו "ושכנתי בתוכם", וככתוב בפרשתנו: "ויכס הענן את אוהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן". מעתה, במקום בו נעמד הענן שמעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי עליהם לחנות במקום. ובהעלות הענן מעל המשכן, סימן הוא להם כי יש לפרקו ולצאת למסעם הבא בעקבות עמוד הענן האלוקי.

המעיל: על גבי כתנתו לובש הכהן מעיל, ארוג כולו מחוטי צמר שצבעם תכלת. למעיל קשורים שבעים ושניים פעמונים המצלצלים עם תנועת הכהן.

הציץ: על מצחו של הכהן הגדול מונח טס של זהב ועליו מובלטות המילים "קודש לה'" (בשם ה' המפורש). הטס מחובר בשני חוטי תכלת המקיפים את ראשו ונקשרים מעל עורפו. חוט תכלת נוסף מושחל בחלקו העליון של הציץ באמצעו, נמשך מעל ראשו ומעל מצנפתו של הכהן לאחוריו, ונקשר לאחור עם שני פתילי הרוחב.

הכתונת: עשויה כולה פשתן, ארוגה משבצות משבצות וסגורה מכל עבריה, כך שניתן ללובשה רק דרך בית הצוואר. את הכתונת לובש הכהן על גופו וחוגרה באבנט, ומעליה הוא לובש את המעיל ואת האפוד.

המצנפת/מגבעת: הכהן הגדול חובש על ראשו מצנפת מפשתן. את המצנפת, העשויה כמין פס באורך שש עשרה אמה (כשמונה מטרים), מסובב הכהן סביב ראשו עד שמתקבלת צורת מצנפת. גם לכהן ההדיוט כובע דומה, אלא שכובעו מקיף ומכסה את ראשו בצורת מגבעת.

סיום הכנת פריטי המשכן וכליהם

בסיום מלאכת הכנת כל מרכיבי המשכן, הנה טרם הקמת אוהל מועד בפועל, מובאים כל פריטי המשכן וכל כליו אל משה רבנו לשם אישורם הסופי.

התחדשנו!

בואו לבקר

באתר המשותף

www.tanyaor.com

"ואהבת לרעך כמוך" – תנאי להשכנת הקדושה האלוקית בעולם הזה נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

התחברות בתפילה

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" (שמות לח, כא)

ייחודו של המשכן הגשמי הוא בכך שחומרים ארציים ופשוטים נעשים משכן לקב"ה. היינו שגם בעבודת האדם לקונו, כאן בעולם הזה, צריכה להיות פעולה זו של השכנת הקדושה האלוקית בתוך המציאות הגשמית הפשוטה דוקא.

התורה כתובה בלשון מדויקת ותמציתית ביותר, ואין בה אפילו מילה או אות אחת מיותרת. לאור זאת נדרש הסבר על הפסוק הפותח את פרשתנו: "אלה פקודי המשכן, משכן העדות". לשם מה הכפילות? לכאורה די היה במילים "אלה פקודי משכן העדות"?

עיקרה של השכנת השכינה היא בתפילה. בשעת התפילה האדם נדרש לרכז את כל כוחות נפשו, גם הכוחות הנחותים שבו, ולהעלותם למעלה. לכן לפני התפילה עליו לכלול את עצמו עם כל ישראל, אפילו היהודים שנמצאים בדרגה הנמוכה ביותר, דבר הבא לידי ביטוי במנהג לקבל עליו "מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך" קודם התפילה.

יש להסביר זאת על פי מאמר חז"ל "משכן למטה, משכן למעלה". כלומר, ישנם שני משכנות, האחד למטה, בעולם הזה, והשני למעלה, בעולמות העליונים. ישנו המשכן הרוחני העליון, אותו הראה הקב"ה למשה רבנו בהר סיני, וישנו המשכן הגשמי, אותו בנו בני ישראל בפועל בעולם הזה, מזהב, כסף ונחושת. וזהו שנאמר פעמיים "משכן", לרמז על שני המשכנות הללו. אמנם רק על המשכן השני נאמר "משכן העדות". מהי ה"עדות" הזאת?

להעלות מלמטה

'עדות' – רק כאן

יכול יהודי לחשוב: מה לי וליהודי שני, יהודי ירוד, שעדיין אינו מוכן לתפילה, ואפילו לא להכנות לתפילה? אומרים לו, שמצות אהבת ישראל היא אפילו ליהודי שנמצא בקצה השני של העולם – בקצה אחר בעולמו של הקב"ה. ומבואר בפנימיות התורה כי מצוה זו היא יסוד כל התורה, ועד שהדבר קשור ישירות בתפילתו שלו, בהתעלותו הוא. אהבת ישראל היא ההכנה וההקדמה לתפילתו שלו.

המשכן שבנו בני ישראל היה בבחינת עדות שהקב"ה שורה בישראל. 'עדות' זו כתובה דוקא במשכן השני, המשכן הגשמי, למטה בעולם הזה.

ה'עדות' שייכת למשכן השני משני טעמים:

א) המושג עדות חל רק על דברים שאינם גלויים וברורים, שמשום כך יש צורך בעדות. והלוא המשכן הרוחני אינו זקוק לעדות, שהרי בעולמות העליונים הקדושה גלויה וזוהרת.

ב) העדות היא שהקב"ה עצמו שוכן במשכן, ודבר זה קיים רק במשכן הגשמי, בעולם הזה. בעולמות העליונים, הרוחניים, אין מאירה אלא רק הארה וגילוי בלבד מהקב"ה, ואילו דוקא כאן למטה בחר הקב"ה להשכין עצמותו יתברך ממש.

הסיבה לכך היא, שהתפילה ענינה להעלות את המציאות התחתונה של העולם ולעשותה משכן עדות לקב"ה, וכאשר רוצים להעלות מציאות כלשהי, צריך להעלותה מלמטה, מהחלק התחתון ביותר. לכן צריכים להתחבר עם כל ישראל, אף הנחותים ביותר, כדי שאז תוכל להתחולל עליית התחתון ועשייתו כלי להשראת השכינה למטה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת")

על-פי 'ליקוטי שיחות' כרך א')

חסידות על הפרשה פקודי

ישראל פודים את המשכון ע"י בניית "משכן העדות"

אלה פקודי המשכון משכן העדות (לח, כא)
המשכון משכון. שני פעמים, רמז למקדש
שנתמשכון בשני חורבנין (רש"י)

רש"י מפרש "משכון" מלשון משכון, דבר שאמנם
לוקחים אותו לזמן מסויים, אבל הוא נשאר בשלמותו.
מכאן שחורבן שני בתי המקדש הוא באופן, שמיד עם
בניין הבית השלישי יחזרו בשלמותן כל המעלות שהיו
בשני הבתים הקודמים.

הביטוי "משכון העדות" רומז לכך שכל מה שעתיד לבוא
בימות המשיח תלוי במעשיהם ועבודתם של ישראל בעת
הגלות:

הקב"ה קרא לישראל "עדים", כדכתיב (ישעיה מג, י),
"אתם עדי", כי הם המגלים, 'מעידים' ומספרים אודות
הקב"ה בעולם. כשם שאברהם אבינו הקריא את שמו
הגדול לבאי עולם, כך בני ישראל בונים (במעשיהם
ועבודתם עכשיו) את "משכון העדות", שעליו ועל בית
המקדש אמרו חז"ל בגמרא (שבת כב, ב), "עדות היא לכל
באי עולם שהשכינה שורה בישראל".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת ויקהל-פקודי תשמ"ו)

למנות את ישראל ע"י בקשת הגאולה אלה פקודי (לח, כא)

חז"ל אומרים שאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי
מן העין, ולכן מניית המספר היא גורם מפריע לברכה.
אבל כאשר הספירה נעשית "על פי משה", הדבר מביא
את המשכת השכינה וממשיך ברכה בלתי מוגבלת.

לכן קובעת ההלכה שאין למנות את ישראל (אפילו
לדבר שבקדושה - כדי לדעת, למשל, אם יש עשרה
אנשים המהווים 'מניין') אלא על ידי פסוק. ויש לומר
שגם מניין זה הוא בכלל "אשר פוקד על פי משה",
שהרי הפסוק הוא מתורת משה.

באיזה פסוק מונים? בספר הפרדס לרש"י מובא
שהפסוק הוא "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה
אל היכל קודשך ביראתך", שיש בו עשר מילים (מניין).
ואולם, למרות שתוכן הפסוק קשור במיוחד לבית
הכנסת, נהגו בדורות האחרונים למנות בפסוק "הושיעה
את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם". ויש
לומר שהסיבה לכך היא, משום שבעקבתא דמשיחא,
כאשר יהודים נפגשים יחד, הבקשה והמשאלה
הראשונה שלהם היא "הושיעה את עמך" - שתבוא כבר
הגאולה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת ויקהל-פקודי תשמ"ג)

מנגנים תניא.

צוללים למעמקי התניא והנפש
עם הרב יאיר כלב והגיטרה

שלישי* ב-20:30

מן ארמון אבות!

כניסה 20 ₪ | בתיאום מראש 054-6611416 | ביהכנ"ס "תפארת צבי" הרמן כהן 9

תפארת-צבי

בקר איתנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

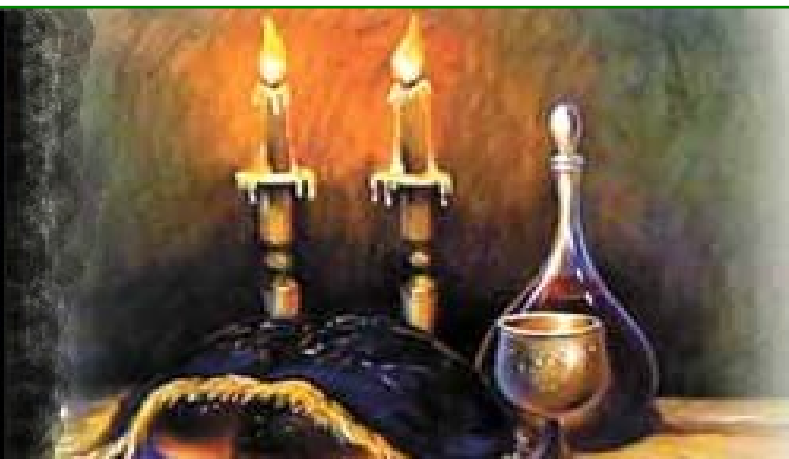
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:19	17:06	י-ם
18:21	17:21	ת"א
18:20	17:12	חיפה
18:22	17:24	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון